

Seguirem

A la vida pràctica hi ha problemes que tenen solució (o solucions) i altres que no en tenen. L'àmbit polític de les democràcies no és diferent. Alguns problemes tenen solucions estables i d'altres no. Aquesta dualitat pot combinar-se amb la voluntat o no dels actors implicats per minimitzar els problemes, tinguin solució o no. Així, ens trobem amb quatre tipus de situacions: a) problemes amb solucions estables i voluntat de minimitzar-los, b) problemes amb solucions estables però sense voluntat de minimitzar-los, c) problemes sense solució però amb voluntat de minimitzar-los, i d) problemes sense solució ni voluntat de minimitzar-los.

En quina d'aquestes situacions es troba el contenciós Catalunya-Estat espanyol? D'entrada, no és cert que no hi hagi solucions. La política comparada ofereix un ventall de tècniques d'organització territorial –confederals, federal-plurinacionals, consociacionals, regles de secessió, etcètera– d'acomodació de democràcies plurinacionals (el Canadà, Bèlgica, el Regne Unit). Donada la repetida manca de voluntat del poder central de minimitzar el problema, crec que estem davant de la situació b).

Aquesta minimització vindria associada a unes “terceres vies solvents”. Tanmateix, la pràctica mostra que no resulten possibles (a diferència d'altres democràcies). Per què això és així? No hi ha una única causa, sinó diverses. Una és la contraposició entre dues cultures polítiques, una de caire estatalista i unitarista davant d'una altra més societària i confederal, refractària als impulsos homogeneïtzadors i centralitzadors de la primera.

Una condició necessària per trobar solucions factibles és saber definir bé el problema. És a dir, en primer lloc, caracteritzar-lo sense eufemismes ni distorsions; en segon lloc, establir quina és la seva qüestió bàsica; i finalment, en tercer lloc, saber on es troben les solucions. És molt fàcil veure que aquí no es dona cap d'aquests tres components.

F. REQUEJO, *catedràtic de Ciència Política a la Universitat Pompeu Fabra*

Els partits espanyols de dretes (PP i Cs) no tenen interès ni tan sols a plantejar el problema nacional/territorial espanyol, i encara menys de buscar una solució solvent. Entre altres raons, la seva cultura política els ho impedeix. El pluralisme nacional, lingüístic i cultural els hi ve gran, el viuen com una molèstia que tant de bo no existís. Això sí, defensen que els ciutadans de Catalunya segueixin subvencionant un Estat que no reconeix el seu pluralisme nacional i que manté uns dèficits fiscal i d'infraestructures escandalosos en termes de política comparada.

Els partits d'esquerra estan atrapats entre dues impossibilitats. D'una banda, la

da dels models de federalisme plurinacional). Però fins i tot si el partit socialista es posés a treballar seriosament en el tema –cosa que no ha fet mai– i pactés un model d'aquest tipus amb Podem, això no seria suficient per aprovar una reforma constitucional al Congrés i el Senat atesa l'oposició del PP i Cs.

Les dretes espanyoles no volen una solució i les esquerres, atrapades en una doble impossibilitat, no tenen una solució pràctica que pugui rebre aquest nom. Així, en termes d'unes terceres vies efectives, el panorama resulta desolador. La “càrrega de la prova” de que això no és així correspon als seus impulsors, sobretot en termes de continguts. De moment ningú ha ofert res plausible més enllà d'apel·lacions retòriques al “diàleg”, “consens” o a un “referèndum pactat” que, tal com estan les coses, esdevenen exercicis buits o fins i tot cínics i perversos. Ja no toca gens fer comèdia.

Des de Catalunya tot conspira per procedir a decisions unilaterals (democràtiques, cíviques i pacífiques). El problema de la independència del país no és de legitimitat, sinó de facticitat: ser prou forts per aconseguir implementar aquestes decisions malgrat la política de judicialització, inhabilitacions, previsible condemnes de presó, aplicacions totals o parcials dels articles coactius de la Constitució, etcètera.

La degradació de l'Estat de dret espanyol encara no ha tocat fons. I segons com vagin les coses, el paper fins ara passiu de les institucions europees i internacionals podria revertir-se a mitjà termini. Però encara queda camí perquè això passi.

Catalunya és un país resilient davant dels constants intents històrics d'assimilació, incloses quins dictadors en el segle XX. Si guai quina sigui l'evolució de la situació actual, el problema de fons romandrà. Per això crec que, malgrat totes les dificultats, ara és el moment de donar el màxim suport al referèndum convocat per la Generalitat. L'Estat actuarà. Si el referèndum es pot fer, màxima participació; si no es pot fer, mobilització permanent amb incidència internacional. El partit seguirà. Seguirem.●

LIGHT THRU MY LENS PHOTOGRAPHY / GETTY

Si el referèndum es pot fer, màxima participació; si no es pot fer, mobilització permanent

---

proposta de Podem d'un referèndum pactat de tipus britànic resulta impossible sense el concurs del PSOE, que sempre s'hi ha oposat. D'altra banda, una reforma constitucional que suposés una solució plausible resulta una impossibilitat pràctica: el PSOE no té cap model solvent (la declaració de Granada del 2013 està molt allunya-